

अभियान

ABHIYAN WEEKLY साप्ताहिक

abhiyan.weekly@yahoo.com

वर्ष : ३६ / अंक : १ / २०७५ साउन ४ ज्येष्ठ २०७५ / 20 July, 2018 / मूल्य रु. १०/-

अभियान साप्ताहिक वेबसाइट पनि
www.abhiyanweekly.comसिन्डिकेट हटाउने
निर्णय कागजतै सीमित

काठमाडौं। केही ओली नेतृत्वको सरकारले सार्वजनिक यातायात क्षेत्रमा रहेको सिन्डिकेट हटाउने निर्णय गरेपनि अन्तिम समयमा आएर सरकारले यातायात व्यवसायीहरूसँग हुँडा टेको छ। सरकारले आर्थिक वर्षको पहिलो महिना श्रावण १ गतेदेखि गैरसरकारी संस्थाको रूपमा दर्ता भएका यातायात क्षेत्रका समितिहरूको नवीकरण नगर्ने उद्घोष गरेको थिए। त्यसै कारण यातायात क्षेत्रका समितिहरूको पैसा समेत रोका राखेर कम्पनी ऐन अनुसार दर्ता गर्न आवेदन दिएको थिए। यातायात व्यवसायीहरूले त्यसको विरोध गर्दै आएका थिए भने पछिलो समयमा भौतिक पूर्वाधार तथा यातायातमन्त्री रघुवीर महासेठ नै सरकारको निर्णयको विरोधमा उत्रिएका छन्। अब यातायात क्षेत्रका समितिको नाममा रहेको रकम पुष मसान्तसम्म चलाउन दिने निर्णय मन्त्रीले गरेपछि यातायात क्षेत्रमा रहेको सिन्डिकेट हटाउने निर्णयसमेत प्रभावहित भएको छ। यातायात

>>> बाँकी ८ पेजमा

निषेधाज्ञा माथि रोक

काठमाडौं। केही समयपहिला कम्युनिष्ट नेतृत्वको केही ओली नेतृत्वको सरकारले उपत्यकालगायत यातायात मुलुकभरके ७७ वटै जिलालाको केही ठाउँहरूलाई निषेधित क्षेत्र घोषणा गरि तोकिएका त्यस्ता क्षेत्रमा सभा, सम्मेलन, धर्म र विरोध प्रदर्शन गर्न रोक लगाएको थिए। उपत्यकाको माझीधरमण्डलासहित अन्य केही क्षेत्रलाई निषेधित क्षेत्र तोकिएपछि त्यस्तो व्यापक विरोध भएकोमा पछिलो समयमा सर्वोच्च अदालतले सरकारको त्यस्तो निर्णय तत्काल कार्यान्वयन नगर्न सरकारको नाममा अन्तरिम आदेश जारी गरेको थिए। एकल इजलासबाट भएको त्यस्तो आदेशलाई सोमवार सर्वोच्च अदालतको संयुक्त इजलासले काम राख्दै सरकारले जारी गरेको निषेधाज्ञा कानुन विपरित रहेको ठहर गर्दै कार्यान्वयनमा रोक लगाएको छ।

>>> बाँकी ८ पेजमा

आइजीपीको निर्देशन खुटा कमाएर नफर्क्नु

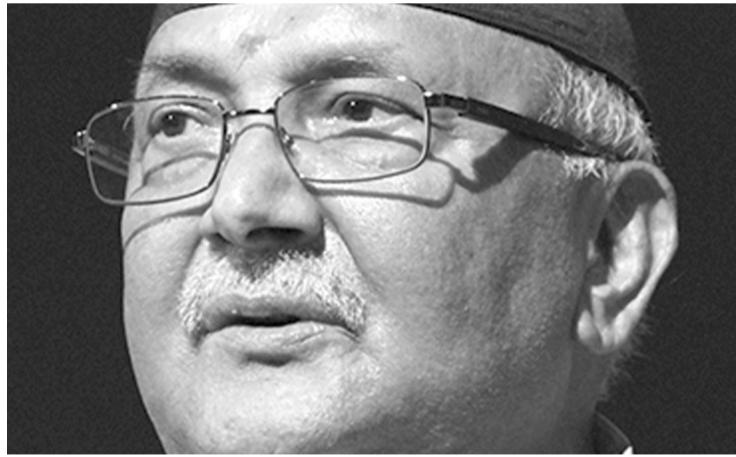
काठमाडौं। आइजीपी सर्वेन्द्र खनालले लामो मौनता तोड्दै सकल दर्जाका प्रहरीलाई स्पष्ट निर्देशन दिएका छन्- खुटा कमाएर नफर्क्नु। कुरा धेरै भए, आलोकवा पानी धेरै खेपियो, अब काम गर्नुपर्छ, काम देखाउनोस्। आइजीपीको कडा र स्पष्ट निर्देशनपछि नेपाल प्रहरीका सकल दर्जामा नयाँ खालको जोश देखिएको छ।

आइजीपीले भनेका छन्- जसले राम्रो काम गर्दै, त्यो नेपाल प्रहरीको सिपाही हो। सिपाही बन्नोस्, व्यवसायिकतामा रमाउनोस्। वृत्ति विकास जसले राम्रो

>>> बाँकी ८ पेजमा

प्रम ओलीको लोकप्रियता घट्दै

दुई तिहाईको दम्भले सरकार संकटमा

काठमाडौं। संघीय संसद, प्रदेशसभा र राष्ट्रियसभाको निर्वाचनका बेला जनतालाई तुला तुला आश्वासन दिएर सत्ताको नेतृत्वमा पुगेका केही ओलीबाट जनताले निकै आशा एवं भरोसा गरेका थिए तर केही ओली प्रधानमन्त्रीको रूपमा आशिन भएपछि उनले आफैले जनतासामुगरेका प्रतिवद्वाहरू उल्लंघन गर्दै दुई तिहाईको दम्भ देखाउन थालेका हुनाले ओलीको लोकप्रियता दिनप्रतिदिन घट्दै गएको छ। ओली प्रधानमन्त्रीमा नियुक्त भएको ५ महिना पुरा भएको छ यो समयमा प्रधानमन्त्री ओलीले जनताको हितका लागि उठाए पनि राम्रो काम गर्न सकेका छैन्। यातायात क्षेत्रमा रहेको सिन्डिकेट हटाएको डक प्रधानमन्त्रीलाई लगायतका उनका मन्त्रीहरूले गरेका भएपनि अहिले आएर त्यो भुल भावित भएको छ। गृहमन्त्री रामबहादुर

थापाले यातायात क्षेत्रका समितिमा रहेका पदाधिकारीहरूको सम्पति छानविन गर्नकै लागि भने यातायात समितिका बैकमा रहेका खाताहरू रोकका राखेका थिए

भने श्रावण १ गतेदेखि यातायातहरूको नवीकरण र रूट इजाजत पत्र नवीकरण नगर्न जिल्ला प्रशासन कार्यालयहरूलाई पत्र नै पठाइसकेका छन्। यसरी सरकारले तुला तुला डंक पिटेर सिन्डिकेट हटाएको बताएतापनि वास्तविकता भने त्यस्तो रहेन।

सरकारले सर्तो लोकप्रियताका लागि केही निर्णयहरू गर्ने र पछि आफैले फिर्ता लिने गरेको हुनाले ओली सरकारको लोकप्रियतामाथि नै हास आएको छ। विगतको शेरबहादुर >>> बाँकी ८ पेजमा

ओली सरकारले गर्यो निर्देशिका उल्लंघन

काठमाडौं। आर्थिक सम्बृद्धि र विकासको नारा दिएर गर्न भएको केही ओली नेतृत्वको सरकारले भाउँडे ५ महिनामा जाधारावी रूपमा आफ्नो पार्टीका कार्यकारीहरूलाई स्पार्स्य उपचारका नाममा ३ करोड रुपैयाँ बाँडेको छ। भ्रष्टाचारको शुन्य सहनशिल्ताको नारा दिईरेको सरकारले कानुन भित्र जाधारावी रूपमा उपचारको नाममा रुपैयाँ बाँडेको छ। त्यसरी पैसा पाउनेहरूमा प्रधानमन्त्री ओली र प्रभावशाली मन्त्रीका आफन्त, सत्तारूढ दलका नेता तथा कार्यकारीहरूमात्र रहेको छन्।

ओली नेतृत्वको सरकारले नागरिक राहतिपूर्ति तथा आर्थिक सहायतासम्बन्धी कार्यविधि २०७३ को दफा १२ को ओष्ठी उपचार आर्थिक सहायतासम्बन्धी व्यवस्था तथा विपन्न नागरिक औष्ठी उपचार कोष निर्देशिका २०७५ विपरित मन्त्रीपरिषद्को

तजविज निर्णयका आधारमा आर्थिक सहायता र आफन्त कार्यकारीहरूलाई बाँडेको हो। ओली २०७४ फागुन ३ मा प्रधानमन्त्री नियुक्त

भएका थिए। प्रधानमन्त्री भएको ५ महिनामा ओली नेतृत्वको सरकारले मनपरी ढाँगले रकम >>> बाँकी ८ पेजमा

सरकार फ्राउने मुख्यसचिवलाई नेपाल तारा दिने कि ?

काठमाडौं। मुख्य सचिवले हुँच भनेपछि र परार्ष्ट्रमन्त्रीले जोर लगाएपछि केही ओलीले हुँच भने हुँच भनेर पूर्व प्रमुख निर्वाचन आयुक्त नीलकण्ठ उप्रेतीलाई भारतका लागि राजदूत नियुक्त गर्ने निर्णय गरे। यो निर्णय के बाहिर आयो, संविधानविदहरूको कोकोहोलो मच्चियो- यो निर्णय संविधानविपरित भयो। सरकारले संविधान भिच्चो। ओलीले नियुक्त गर्ने

>>> बाँकी ८ पेजमा

कम्युनिष्ट सरकार पनि दलालकै पक्षमा

काठमाडौं। अधिल्लो सरकारले एउटै जग्गालाई जित पटक पनि कित्ताकाट गरि विक्रि वितरण गर्न अधिल्लो वर्षमात्र प्रतिबन्ध लगाएको थिए। कृषियोग्य जमिन खण्डीकरण रोक पूर्ववर्ती सरकारले कित्ताकाट गर्नबाट रोक लगाएकोमा अहिले कम्युनिष्टहरूको नेतृत्वमा रहेको सरकारले नयाँ कानुन बनाएर प्रतिबन्ध फुकाउने तयारी थालेको छ। त्यसको लागि कृषि सहकारी तथा भूमि व्यवस्थामन्त्री नै सक्रिय भएका छन्। मन्त्री स्वयमले कित्ताकाटमाथिको प्रतिबन्ध फुकाउन मन्त्रालयका सविवलाई निर्देशन समेत दिईसकेका छन्। कृषि सहकारी तथा भूमि व्यवस्थामन्त्री चक्रपाणी खनालले अवको केही महिनाभित्रमा त्यस्तो प्रतिबन्ध फुकाउने भन्दै प्रतिबन्ध फुँदा भनै विकृति मौलाएको भन्दै प्रतिबन्धले परिवार नै विखण्डन हुनसक्ने बताएका भएपनि वित्ताकाटमा प्रतिबन्ध लगाउँदा कसरी परिवार विखण्डन हुन्छ

>>> बाँकी ८ पेजमा

२६ गैँडा मरे कि मारिए ?

काठमाडौं। गत एकवर्षमा २६ गैँडा मरे, २ गैँडा चीनलाई उपहार दिइएको छ र थप २ गैँडा चीनलाई दिने भनेर पकाउ गरेर राखिएको छ। अर्थात गैँडाको संख्या ३० घट्ने भएको छ।

वितरन राष्ट्रिय निकुञ्जमा नुरेन्द्र अर्याल सूचना अधिकारी छन्, उनले जिब्रो चापाएर भनेका छन्- केही आपसमा जुधेर,

>>> बाँकी ८ पेजमा

prabhu Bank

१ वर्षे मुद्दिति खातामा

आकर्षक व्याजदर

तपाईंको विश्वासलाई उच्चतम प्रतिफलको सम्मान

बबरमहल, काठमाडौं, नेपाल। फोन : ०१-४७८८८५०००
ईमेल : info@prabhukbank.com | टोल फ्रि नं. ९६६००१०७७७७
www.prabhukbank.com

An additional Defeat of destabilising agenda

Kiran

THE Non State Actors along with Actors has floated new short time agenda and plan of action against Pakistan in Hybrid war to destabilise general elections of Pakistan that are going to be held on 25 July 2018. The Pakistan is one of the bravest country in the world that has achieved multipurpose objectives besides her tedious war against terror that includes eradication of terrorism, democratic stability, corruption control, infrastructure development like CPEC and economic development. Currently, same players has started new dirty game of terror to sabotage the general elections of Pakistan. These destabilising forces now again join hands to engage Pakistan besides they are well aware with the fact that country has already emerged as successful player of regional and world peace and stability.

Evidence suggest that the geopolitical influence Pakistan holds in the South Asian region and its growing economic power via CEPEC has by all means become an envious concern in the eyes of international establishment whose players do not want to see a stable Pakistan since it may emerge as a strong bastion against their ulterior designs to divide and dominate the Muslim world. The western media is fully honeycombed with these reflections: Keeping a jaundiced eye on Pakistan's nuclear programme; conspiring against our territorial integrity; and maligning our armed forces. With our strategic vision espoused by changing South Asian strategic culture, the Indo-US strategic agenda will certainly not succeed.

Put retrospectively, in his 2007 article, 'Destabilisation of Pakistan' Professor Michael Chossudovsky argued: According

to the NIC-CIA scenario, which Washington intends to carry out: "Pakistan will not recover easily from decades of political and economic mismanagement, divisive policies, lawlessness, corruption and ethnic friction". The US course consists in fomenting social, ethnic and factional divisions and political fragmentation, including the territorial breakup of Pakistan.

"The broader objective is to fracture the Nation State and redraw the borders of Iraq, Iran, Syria, Afghanistan and Pakistan". Balochistan's strategic energy reserves have a bearing on the separatist agenda. Following a familiar pattern, there are indications that the Baloch insurgency is being supported and abetted by Britain and the US. British intelligence is allegedly providing covert support to Balochistan separatists. In June 2006, Pakistan's Senate Committee on Defence accused British intelligence of "abetting the insurgency in the province bordering Iran" [Balochistan]. Ten British MPs were involved in a closed door session of the Senate Committee on Defence regarding the alleged support of Britain's Secret Service to Baloch separatists. Also of relevance are reports of CIA and Mossad support to Baloch rebels in Iran and Southern Afghanistan".

While comparing Michael's Chossudovsky's past appraisal with the present scenario, we find an irrefutable degree of truth given the underpinnings of the US-UK-Israel alliance on the one side; and the Indo-Afghan accord on the other. The recent displaying scenes in UK and Switzerland about Free Balochistan endorse these negative notions.

Pakistan has rejected anti-Pakistan propaganda run by the proscribed Baloch Liberation Army (BLA) displayed on London-

Geneva cabs and buses that directly attack Pakistan's territorial integrity and sovereignty. Foreign Secretary Tehmina Janjua called in the British High Commissioner Thomas Drew in the Foreign Office recently and conveyed serious concerns of Pakistan on the issue.

The Chinese-led project has been India's number one target because of two strategic reasons: firstly, CPEC dives through Gilgit-Baltistan, which Modi deceitfully claims as a part of their country regardless of the fact that internationally, this is a recognized part of the Pakistani territory for the last seven decades; secondly, in light of a non-Indian-controlled Chinese course of the Indian Ocean might contend for New Delhi's hegemonic agenda of making the whole ocean rimland under its authoritative control. The hawkish mindset in New Delhi advocates that an additional clash with Pakistan equals to a non-sustainable development, causing internal and external instability, thereby questioning the viability of the CPEC. To quest for the RSS/BJP hyper-nationalist objective for ceasing CPEC, which adventitiously aligns mischievously with the US' grand euphoric strategy to destabilise Pakistan, India supports the US on the lines of the Ralph Peters' conceived Blood Borders' geopolitical tapestry. Despite the denial made by Washington in 2006, the subsequent developments support the notion that west's intentions about Pakistan are not fair.

As for the role of Pakistan military in Afghanistan, there seems America's ridiculous expectation from Islamabad to toe its security policy on the lines dictated from Washington. Should not the American policy makers realise that being influenced

by the changing geopolitical culture, the European Union has justifiably redefined its security doctrine thereby forming an independent security alliance free from the US dominated Nato's trajectory. Similarly, Pakistan's security establishment is justified in redefining its security policy vis-à-vis Afghanistan in the light of Trump's new Afghan policy advocating an enlarged Indian role in Afghanistan. Pakistan National Security Advisor (NSA), Lt Gen Nasser Khan Janjua (Retd) is right when he says that India's created two front security situations on Pakistan's eastern and western border is alarming for regional peace.

Understandably, a visible line of policy incongruence lies between Washington and Islamabad based on US' inverted utilitarian foreign policy approach and Pakistan's adopted pragmatic security policy revisionism. Washington needs a lot to wash out the Pakistani doubts about the US' controversial and anti-peace role in region. US' fait accompli mantra to do more has lost its justification. However, this has become a common western policy modus operandi that when they see that Pakistan is not fulfilling their ulterior demands then they try to develop a pressure or an unwarranted lèse majesté through other means i.e. criticizing role of our armed forces; compromising our sovereignty via drone strikes; and targeting our nuclear programme.

In the current scenario of upcoming general elections in Pakistan going to be held on 25 July 2018 for smooth democratic process as Pakistan is a democratic loving country. In this peaceful scenario and healthy environment for democratic process, a new wave of calculated and controlled

terrorism incidents bulged out in KPK to Balochistan after a very long period of peace and harmony. The non-state actor's catalysts of hybrid war activated on the behest of frustrated NDS and RAW to sabotage the election process in Pakistan. The frustrated Non State Actors again failed in achieving targets of destabilisation Pakistan. The frustration symbols are well printed on the faces of Non State Actors and theirs Actors by Pakistan's bravest security agencies. Pakistan has not only achieved remarkable targets against the war of terror also culminated terrorists regular footprints from the land of peace.

The cowardice Non State Actors along with their Actors are well aware with the fact that 25 July general elections will give glorious emergence to Pakistan in the global scenario therefore these forces aging trying hard. Pakistan has already won this war however other forces of terror are still planning to wedge new war to destabilise upcoming elections process.

But this western policy has lost its moorings since Pakistanis are intelligent enough to understand and counterfeit this western game. By all manifestations, the Chinese indoctrinated CPEC project of expanding soft power has become a leitmotiv of Pakistan's foreign policy. We are united in our stand with China to comply the committed CPEC dynamics in the region. The growing China-Pakistan-Russia-Turkey-Iran alliance is an antidote to western engineered evil plot. The Brookings Institute expert Stephen P Cohen is not wrong when he says, "because of nuclearisation India can't conceive of finishing off Pakistan. The only realistic option for India is cooperation".

The struggle for self-determination

Muhammad

"IT was on July 13, 1931, that the foreign occupying Dogra troops shot dead 22 Kashmiris in cold blood in front of Srinagar Central Jail. Since that ominous day, Kashmiris have organized peaceful protests, seminars and conferences throughout the world. The people of Kashmir observe Martyrs Day to reaffirm their resolve to continue the struggle for self-determination and pay homage to the 100,000 innocent men, women and children killed brutally within the past 29 years. In Srinagar, a massive march will take place towards the martyrs' graveyard at Naqashband Sahib. This march has been approved by Joint Resistance Leadership - Syed Ali Geelani, Mirwaiz Umar Farooq and Mohammad Yasin Malik. Kashmiri leadership clearly and unequivocally calls for all Kashmiris to continue to increase their solidarity at this critical juncture. As Kashmiri people know that Indian impotence, willful ignorance and desperation to avoid a meaningful peace process and initiate wimpy attempts to pacify Kashmiri passion will fail miserably,"

stated Dr. Ghulam Nabi Fai, Secretary General, Washington-based World Kashmir Awareness Forum (WKAF).

The Kashmiri people's resolve and continued commitment to peaceful protest is principled on the ongoing massive violations of their human rights, and the Indian Government's atrocious dismissal of their aspirations for self-determination. Amnesty International (AI) report, for India (2017-2018) says, "Impunity for human rights abuses (in Jammu and Kashmir) persisted. Security forces continued to use inherently inaccurate pellet-firing shotguns during protests, blinding and injuring several people. Authorities frequently shut down internet services, citing public order concerns."

In that regard, the recent report issued by the United Nations on June 14, 2018 on the situation in Kashmir, is congratulatory. The report underscored that "Impunity for human rights violations and lack of access to justice are key human rights challenges in the state of Jammu and Kashmir." And that "Impunity for enforced or involuntary disappearances in Kashmir continues as there has

been little movement towards credibly investigating complaints including into alleged sites of mass graves in the Kashmir Valley and Jammu region."

The people of Kashmir clearly have little faith in or respect for the so-called Indian democracy, and India hasn't the slightest idea how to earn it. Its solution to the anger of people crying for freedom and a respite from the terror of 700,000 troops is to clamp down even harder, adding to the death toll of such a policy that now approaches the six-figure range.

The desire for self-determination is the one very big "element" India should be concerned about, yet continues to pretend to the world that it does not exist. However long India refuses to acknowledge it, the decades-old movement in Kashmir will not simply die out. Even the latest United Nations report recommends the Government of India to "fully respect the right of self-determination of the people of Kashmir as protected under international law."

The hopes of the United Nations that the Kashmir dispute

could be settled through bilateral talks between India and Pakistan are misguided. The litany of failed bilateral efforts proves this erroneous theory of bilateral peace, and this has been supported by the people of Kashmir, who have steadfastly maintained that tripartite talks between the Governments of India & Pakistan and the legitimate leadership of the people of Kashmir are the only way to resolve the Kashmir

issue.

We Kashmiri people appeal to the world powers to recognize the long-standing wishes and aspirations of the Kashmiris as they observe Martyrs Day, July 13th. And Kashmiris hope that the world powers will realize that what is at stake in the dispute is not only the survival of the people of Kashmir but also the peace and stability in the region of South Asia.

जल्ला जनरास्थ कार्यालय

मानिसको रगतमा चिनीको मात्रा आवश्यक भन्दा बढी भई पिसाब जाँच गर्दा पिसाबमा चिनीको मात्रा चाहिने भन्दा बढी देखा पर्नुलाई मधुमेह रोग भनिन्छ ।

- मधुमेह रोग लागेमा निम्न लक्षणहरू देखिन्छ
- ज्यादा तिर्खा लान्नु ।
- पटक पटक पिसाब हुनु ।
- पिसाबको मात्रा धेरै हुनु ।
- रास्री खाना खाए पनि दुलार्दै जानु ।
- बराबर घाउ खटिराहरू आउनु तर छिटो निको नहुनु ।
- हातगोडा भमभमाउनु ।
- थकाई लान्नु ।
- वान्ता हुनु, शरीरसुख्खा हुनु ।
- छिटोछिटो श्वास फेर्नु र बेहोस हुनसक्नु ।
- यी लक्षणहरू एक वा सो भन्दा बढी देखा परेमा तुर्लन्तै मधुमेहका लागि जाँच गराउनु होस् ।
- सम्भी राख्नै मधुमेह भएमा तुर्लन्तै उपचार गराउनुपर्छ ।

जिल्ला जनरास्थ कार्यालय
काठमाडौं, टेकु

ओलीजी, नेता बन्ने कि राजनेता ?

• राजन कार्की

rajan2012karki@yahoo.com

ओलीजी, नेता बन्ने कि राजनेता ? शीर्ष नेता को बनेन प्रधानमन्त्री ? सबैले सत्ता सञ्चालन गरे, देश सञ्चालन गर्न सके कि सकेनन् ? तीतो अनुभव छ आमनागरिकमा । प्राविधिक रूपमा सत्तामा पुग्न जति कठिन छ, सत्तामा पुग्नासाथ त्यो कठिन यात्रा भुलेर स्वार्थको भूमरीको रन्धमोलमा रन्धनिनु र सफलताको आत्मरी गर्नुमा नै शीर्ष नेताहरूको समय बित्यो ।

के यसरी समय बिताउनुमात्र राजनीति हो ? राजनीतिका शीर्षहरूले पालेपालो सत्ताका कमाण्डर बन्ने अवसर त प्राप्त गरे, देशलाई एउटा गतिमा गतिमान गराउने कमाण्ड गर्न सकेनन् । राजनीतिमा टलकै टलक्ने यी नेताहरू हीरा बन्न सकेनन् । कुनै दिन वीपी कोइराला, मनमोहन अधिकारी थिए, यी नेता र सडकको अवस्था उस्तै छ । कुनबेला टिपरले अचार बनाउँछ कि कतातिर कुन गाडीले लताउँ, कुन खाल्डामा परेर इतिश्री हुनुपर्न हो, भन्ने सकिन ।

प्रधानमन्त्री केपी ओली चन्द्रगिरी पुगेर ८ घण्टा बिताउँछन्, कण्ठस्थ पारेको कविता वरिपरि भीड राखेर लेख्छन् र मरेपछि पनि सपना देख्न पाउँ भन्छन् । भेला भेलाका कविहरूले ओलीमा प्रतिभा देखे, औंसुकविजस्तो भनेर फुक्याए पनि । के चाहियो, सँझ डिनरकै आयोजना गरिदिए । साहित्यकारहरू लेख्छन्, सुनाउन र पढाउन लालायित हुन्छन्, हाम्रा प्रधानमन्त्री साहित्यकार हरूलाई नै सुनाउँछन् र आफ्ना सपनाको कविता सुनाउँछन् । ६ महिनामा के गन्यो सरकारले, कति लोकतान्त्रिक देखियो सरकार, कुन कुन लोकप्रिय निर्णय गन्यो, देखाउने केही नपाएपछि प्रधानमन्त्रीले कविता लेखेर देखाइदिए । कवि ओलीका कविता पनि गोलीजस्ता ।

महत्वपूर्ण सवाल इच्छाशक्ति रहेछ । इच्छाशक्ति नै नहुनु र काँच टल्कनु उस्तै हुनेरहेछ । इतिहासमै सर्वशक्तिमान प्रधानमन्त्री, ६ महिनामा गरेको काम सपना र सपनाको कविता । उनले गरेका निर्णयहरू धमाधम अदालतको अन्तरिम आदेशबाट रोकिने र राजदूत नियुक्त गरेको पनि संविधान विपरित । सरकार नै संविधानको पालना गर्दैन र संविधान कार्यान्वयन गर्दै भन्छ भने संविधान दुर्घटनामा परेन त ?

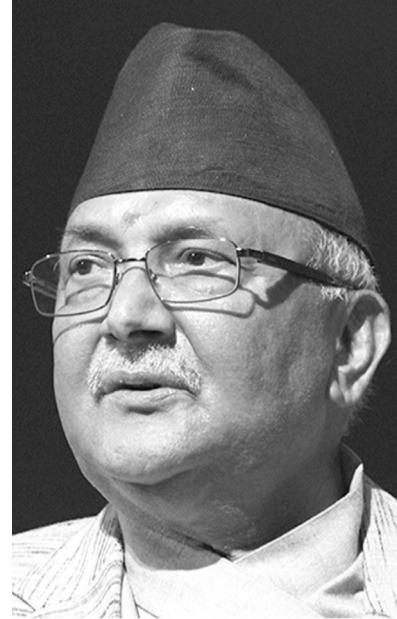
सीएनएन, वीवीसीजस्ता शक्तिशाली सञ्चारमाध्यमले नेपालको जनयुद्धको, जनआन्दोलनको र दुईपल्ट संविधानसभा, संविधान निर्माण र चुनावबारे आश्चर्यलाग्दा समाचारहरू दिए । नेपालमा कम्युनिष्टले प्रजातन्त्रवादीलाई हवाइटवास जस्तै खालको चुनावमा पराजीत पारेको खबर पनि आठौ आश्चर्यके रूपमा दिए । लामो समय जनताले मिलेर जाउ भन्ने खालका जनादेश दिएका थिए । रितरात, विकास र शान्तिका लागि आमनिर्वचनमा कम्युनिष्टलाई देश ध्वस्त पाच्यो, निर्माण गरेर देखाउ भन्ने बहुमत दिएका छन् । जनादेशबाट उदाएको रातो सूर्यले देशवासीलाई खुशी र न्यानो अनुभूति गराउला ? अहिलेसम्म कम्युनिष्ट पनि कनफटा जोगी र भोगी नै साबित भइरहेको छ ।

रोक्ने को हो दूरदर्शी विचारका धारा, यो हो नयाँ नेपालको बोक्ने अभिभारा ? यो कम्युनिष्टको नारा जनतालाई खाद लागेछ, ल, कम्युनिष्ट बोक अभिभारा' भनेर जनादेश दिएका हुन् । उता भरीमा बाढीपहिरोले जनता मरिहे, छटपटाइरहे, यता कम्युनिष्ट सरकारले असारे विकासमा भ्रष्टाचार गरेर देखाए । जनादेशको त्यो टाँचालाई कम्युनिष्टले भ्रष्टाचारी ढाँचा देखाएर अपमान पो गरे चुनावमा टलक क्टलको एमाले र माओवादी नेकपा बन्यो र नेकपालाई नेपाल कपाकप पो बनाउन थाले । अल्ली तीधे, कम्युनिष्ट बिग्रे भन्ने कतिपय नागरिकहरू ओली देशभक्त हीरा बन्न खोजेकोमा असन्तुष्ट छन् । सुशासनको शिखर चढला भन्ने अपेक्षा गरेको नेकपा काँचको गुच्छा गुडेहै अनुशासनहीनताको ओहालो गुडन थालेको छ ।

भन्ने गरिन्छ- टलकने सबै चिज हीरा हुदैनन् । माओ बन्छु भनेर प्रचण्डपथ नै आविस्कार गर्ने जनयुद्धको वैज्ञानिक प्रचण्ड अन्ततः लोकपथमा नोज डाइभ गर्न बाध्य भए । सुशासन र समृद्धिको मेरे सपन हो भन्ने ओली भ्रष्टाचारको दलदलमै फसेका छन् । नेकपालाई जेटजसरी उडाउँछौ भन्ने पाइलटद्वय प्रचण्ड र ओली माफियाका साफेदार नेपाल एयरलाइन्सका पाइलट सुर्वण अवाले भन्दा भिन देखिन छाडेको छ । आमनागरिक यी दुई नेतालाई मिलेको देखेर नेपालमा पनि बिस्मार्क जन्यो भन्नेसम्मका खुशीयालीमा थिए । यो सरकारले अहिले जसरी जनतामाथि करको भार र राज्यमाथि अनावश्यक खर्चको भार थोपेको छ, यो सब भोग्न थालेका नागरिका लागि बिस्मार्क होइन, बिनसितिको साबित भइसके ।

कमरेहरूका सामु समानताका लागि १९६८ मा छाती थापेर गोली खाने मार्टिन लुथर किङ्जस्तै महामानव बन्ने मौका थियो, सत्ता र सम्पत्तिका लागि भुनभुनाउँदा अवसर गुम्यो, गुमाइरहेका छन् । स्वार्थको खोरियामा अलमलिदा विद्यमान सशक्तता महान कार्यको आधार बन्न सकेन ।

बोल्सेविक त्रान्तिपछि रूपमा एक लाख मानिस मारिए, भियतनामको सैनिक सरकारले समाजविरोधी भन्दै हजारौ

सत्ताकाला गिर्दी हुनुपर्छ, सत्ताको भोकका किरामात्र सलबलाई भने त्यस्तो नेताले माखो मादैन । उसका लागि सत्ता भनेको दुईहातले आफू सोहोर्ने र आफ्नालाई पञ्चदेवको हण्डी बितरण गर्ने दुकुटीमात्र हुन्छ । यो कस्तो देश भने काँग्रेसी गिरिजालाई प्रचण्डलाई काँधमा बोकेर सिंहदरवारमा बसाल्ने र प्रचण्डलाई गिरिजालाई राष्ट्रपतिको पापा देखाएर लोपा खाउने ? देउवाले प्रचण्डलाई हाकित ठान्ने, तिनै प्रचण्ड आफैलै तेश्रो लिंगी भनेका ओलीसँग आन्द्रामुँडी जोड्ने । धर्मनिरपेक्ष घोषणा गर्ने मिलेहरू, गणतन्त्र घोषणा गर्नेहरू, संविधान जारी गर्नेहरूबाटे एमाले कित्ताका कवि लेखक नारायण ढकालको विज्ञासा छ- '१९४४ मा गठन भएको रिमिको सदस्य माओवादी भारत, बंगलादेश, श्रीलंका, अफगानिस्तान, पेरु, टर्की, द्युनिसिया, हैटी, इटली, कोलम्बिया, इरान र युरसेका गरी एक दर्जनजति भुरामसिना पार्टीहरूस्तै हो । यो कुनै प्रतिगामी तागतको गुलाम बन्छ कि बन्दैन भन्ने प्रश्न अझै पनि भविष्यको गर्भमा छ ।

भूमण्डलीकरणको नारा पनि । यो नाराले धनी र शक्तिशाली राष्ट्रहरूको 'आर्थिक कुटनीति'को धारापमा साना राष्ट्रहरूलाई च्यापेर सख्यानुसारको दबदबा बिस्तार गर्दैछन् । नेपाल यी दुवै र बिस्तारवादको समेत थेपोमा छ । दुग्गा फोरेर पिपल उप्रने अवसर त छ, तर त्यस्तो अविकल र आँट, साहस र हिम्मत हीराजस्ता नेतामा मात्र हुनेगर्छ, हाम्रा काँचजस्ता नेतामा कहाँ पाउनु ?

खुस्चेव आणविक अस्त्र किन्न ट्रकका ट्रक डलर बोकेर अन्तर्राष्ट्रिय बजार चहार्दा चहार्दै उनले आणविक अस्त्र किन्ने बस्तु होइन रहेछ भन्ने बुझेर ज्ञान पाएको अनुभूत गरेका थिए, हाम्रा समाजवादी, माओ-लेनिनवादीहरू चारतारा, सूर्य र

हँसिया हथौडामा मात्र सिमित छन् । यिनलाई बुद्ध, विज्ञान र प्रकृति थाहा छ तर त्यो नियत र नियमा आवद्ध हुनका लागि परिवर्तित हुनै चाहैनेन् । यिनीहरू फ्यूजन र रसायनका कुरा गर्छन, यिनको फ्यूजन र रसायन भनेको सत्तास्वार्थको स्वर्गानुभूतिमात्र हो । लोकतन्त्र भनेको पाएको बेलामा लुट्ने लखनौ लूट हो । नैतिकहीनहरूले लोकलज्जाबाट बच गर्ने हाराकीरी यिनका लागि जापानी समाचार मात्र हो ।

ताउकामा गिर्दी हुनुपर्छ, सत्ताको भोकका किरामात्र सलबलाई भने त्यस्तो नेताले माखो मादैन । उसका लागि सत्ता भनेको दुईहातले आफू सोहोर्ने र आफ्नालाई पञ्चदेवको हण्डी बितरण गर्ने दुकुटीमात्र हुन्छ । यो कस्तो देश भने काँग्रेसी गिरिजालाई प्रचण्डलाई काँधमा बोकेर सिंहदरवारमा बसाल्ने र प्रचण्डलाई गिरिजालाई राष्ट्रपतिको पापा देखाएर लोपा खाउने ? देउवाले प्रचण्डलाई हाकित ठान्ने, तिनै प्रचण्ड आफैलै तेश्रो लिंगी भनेका ओलीसँग आन्द्रामुँडी जोड्ने । धर्मनिरपेक्ष घोषणा गर्ने मिलेहरू, गणतन्त्र घोषणा गर्नेहरू, संविधान जारी गर्नेहरूबाटे एमाले कित्ताका कवि लेखक नारायण ढकालको विज्ञासा छ- '१९४४ मा गठन भएको रिमिको सदस्य माओवादी भारत, बंगलादेश, श्रीलंका, अफगानिस्तान, पेरु, टर्की, द्युनिसिया, हैटी, इटली, कोलम्बिया, इरान र युरसेका गरी एक दर्जनजति भुरामसिना पार्टीहरूस्तै हो । यो कुनै प्रतिगामी तागतको गुलाम बन्छ कि बन्दैन भन्ने प्रश्न अझै पनि भविष्यको गर्भमा छ ।

नेपालीहरू दुगामा देउता देख्छन र नेतामा देवत्व खोज्नन् । मानवता जहाँ हुन्छ, त्यहाँ देवत्व देवत्व हुन्छ । दानवी चरीत देखाउनेहरूमा मानवता, लोकलज्जा, राष्ट्रिय दायित्व स्पालको सिंह खोजजस्तै हो । किनकि राजनीति तिल्के मारवाडीको अखाडा जो बनिसक्यो । मुनाफाखोर प्रवृत्ति हीराजस्तो सकली टलकमा देखिन्नन । यतिमात्र जानीराख्यो- प्रत्येक टलकने चिज छिरा हुँदैन । अहिले जुन फिलिक मिलिक छ, त्यो हीरा टलको होइन ।

साल्ट ट्रेडिङ फॉरेशन लिमिटेड द्वारा प्रवर्द्धित डॉ ग्राहिणी तौल पूर्ण, सुरक्षा सम्पूर्ण

- ISI स्टाण्डर्डको मित्र बाहिर रावर कोट मै बीचमा रिटलको जाली भएको ३ तहको होजपाइप
- उच्च गुणस्तरको रेगुलेटर
- पुनः प्रयोग गर्न न सकिने प्लास

संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रलाई संस्थागत गर्ने कांग्रेसको रजेण्डा

राजीव कोइराला

जिल्ला सभापतिहस्तको भेला प्रत्येक वर्ष हुने राष्ट्रिय स्तरको भेला नै हो । हामी जिल्ला सभापतिहस्तले यस भेलाको विशेष माग गरेका थिएँ । यो बैठक भनेको जिल्लामा भएका संगठनलाई सामाजिक विकास, राजनीतिक प्रतिबद्धतालाई केन्द्रसँग प्रत्यक्ष सम्बाद गर्ने अवसर हो । राजनीतिक र अन्य समसामयिक विषयमा छलफल गर्नुपर्ने भएको हुँदा यो भेला अत्यन्तै आवश्यक थिएँ ।

नेपाली कांग्रेस जिल्ला सभापति राष्ट्रिय दल-२०७५ बाट पारित हेठौडा घोषणा पत्र भनेर २१ हुँदै मकवानपुर हेठौडा घोषणा पत्र जारी गरेको छ । यसमा सम्पूर्ण विषयहरू समेटिएका छन् ।

नेपालको संविधान २०७२ हामीले प्राप्त गन्धी । त्यसअनुसार राज्यमा व्यापक संरचनाहरू परिवर्तन भए । त्यो संरचनाअनुसार पार्टीको विधानमा हेरफेर गर्नुपर्ने, विगतको निर्वाचनको परिणामबाटे गम्भीर छलफल, राष्ट्रव्यापी रूपमा जनजागरण कार्यक्रम पार्टीले संचालन गर्नुपर्ने, विधान मस्योदा गर्दा जिल्ला सभापतिहस्तको अनिवार्य मस्योदा समिति उपस्थिति हुनुपर्ने र मुख्य सुभाव नै जिल्ला सभापतिहस्तको बैठकले दिने हुनाले जिल्ला सभापतिहस्तले दिएका सुभावलाई महासमितिको एजेन्डा बनाएर महासमितिले विधान परिवर्तन गर्नुपर्छ । यस्ता धेरै समसामयिक विषयमा २१ वटा हुँदामा व्यापक छलफल भएर घोषणा पत्र जारी भएको छ ।

अहिले वाम गठबन्धनले पार्टी एकीकरण गरी नेपाल कम्युनिष्ट पार्टी घोषणा गरेर अगाडि बढिरहेको छ । हामीले सहमतिको दस्तावेजको रूपमा निकालेको संविधानको भविष्यमा हुन खोजेका संशोधन, मूल्यवृद्धिको विरोध, यो सरकारको सर्वसत्तावाद नीति र प्रदेश र स्थानीय तहमा लाउन खोजका अंकुशका विरुद्धमा र समसामयिक विषयमा

जनतालाई जानकारी गराउनुपर्ने आवश्यक भएकोले सभापतिको भेलाले यसलाई एजेन्डाको रूपमा पारित गरेको छ । यसलाई छिई नै केन्द्रबाट सञ्चालित कार्यक्रमको रूपमा जिल्ला-जिल्लासम्म कार्यान्वयन गरेर जनतासामु जाने हाम्रो प्रतिबद्धता रहेको छ ।

संविधानलाई परिवर्तन गर्न कम्युनिस्ट सरकार आफैमा दुई तिहाई छ । दुई तिहाई हुँदा-हुँदै पनि सबै दललाई मन्त्रिपरिषद्मा भागबन्ध लगाएर सबैलाई एक जुट गराएर लैजानु निश्चय पनि केही आशय छ ।

संविधान संशोधन गरेर मुलुकलाई प्रत्यक्ष राष्ट्रपतिमा लैजाने भन्ने अभियत्तिहस्त पनि आझरहेका छन् । बजेटकै कुरा गर्नुपर्दा पनि प्रदेशका धेरै कार्यक्रमहरू प्रधानमन्त्रीको मातहतमा राखिएको छ र बजेट बाँडफाँडमा पनि अंकुश लगाउने प्रयत्न गरिएको छ । यस आधारले हाम्रो पार्टीले भविष्यमा यो अधिनायकवादतिर लक्कन सक्छ कि भने हिसाबले पनि जनजागरण कार्यक्रम आवश्यक छ । त्यसकारण हाम्रो अहिलेको राजनीतिक एजेण्डा भनेको संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्रलाई संस्थागत गर्नु नै हो ।

यो सरकारले गरेको गतिविधि अनुसार आलोचना बढी त हुने नै भयो । सबै जिल्ला सभापतिहस्तको मनशाय के हो भने पार्टी सुदूढीकरण हुनुपर्याप्त, पार्टीभीत्र मतमतान्तर हुनु भएन, राष्ट्रिय मुद्दामा सबै एक ढिक्का भएर उभिनुपर्याप्त र राज्यको पुनर्संरचना अनुसार पार्टीको विधान हुनुपर्याप्त भन्ने नै मूल विषय हो । यसका साथसाथै प्रमुख प्रतिपक्षीको हैसियतले पनि सरकारले गरेका गल्तीप्रति चर्चा हुनु स्वभाविक नै हो ।

पार्टीका सभापतिदेखि शीर्ष नेताहरूले एकआपसमा भएका मतमतान्तरलाई सबैसँग एकता गरेर अगाडि बढ्ने प्रतिबद्धता व्यक्त गर्नुभएको छ । जिल्ला सभापतिहस्तको धारणा पनि यहि नै थिएँ ।

निर्वाचनमा पार्टीको हारको कारण वाम गठबन्धन नै । तीन तूला दलमध्ये दुईटा दलले गठबन्धन गरेपछि अर्को दलको हार हुनु त स्वभाविक नै हो । अर्को कारण पार्टीभित्रको आन्तरिक व्यवस्थान हुन सकेन र हामीले बनाएको लोकतान्त्रिक गठबन्धन सबैतिर लागू हुन सकेन, त्यसकारण पनि निर्वाचनमा हामीले हार बेहोनुपर्याप्त ।

प्रदेश २ मा नै राजपा या फोर मस्सेंग गठबन्धन गरेको भए हार बेहोनुपर्याप्त थिएन । लोकतान्त्रिक गठबन्धनमा आउन चाहनेलाई पनि हाम्रो आन्तरिक व्यवस्थापनको कमजोरीले गर्दा मिलाउन

गल्ती गरेको छ त्यसले लोकतन्त्रको मूल्य र मान्यतालाई कहाँ-कहाँ थियोमिचो गरेको छ र कहाँ सर्वसत्तावाद लादन खोजेको छ भने कुरालाई हामीले सशक्त रूपमा उजागर गर्नुपर्छ । यो काम हामीले वैचारिक रूपमा गर्नेछौं र गरिरहेका नै छौं ।

नेपाली कांग्रेस भित्र जिति विवाद भए पनि यसको आफ्नो चरित्र पनि छ । यसले कहिले पनि लोकतन्त्रसँग सम्झौता गर्दैन । पार्टीभित्र निर्विरोध सभापति हुनुपर्याप्त र शेरबहादुर देउवाले आफ्नो प्रधानमन्त्रीको कार्यकालमा जिति पनि कार्यक्रम ल्याजुनु भएको थिए, त्यो सबै अहिलेको सरकारले खारेज गरेको

नेपालमा संघीयताको नौलो अन्त्यास भरकोले गर्दा यसको कार्यप्रगतिमा पनि ढिलासुस्ती भइरहेको छ । प्रदेश सरकारले पाउने अधिकारलाई व्यवस्थापन गर्ने पक्षमा लाग्दा अन्य काममा गर्न ढिला भइरहेको छ । पूर्वतयारी केही नहुँदा सुस्तगतिमा काम अगाडि बढिरहेको छ । आवश्यक कुरामा हामीले सहमति पनि जरेका छौं र गल्ती गरेका ठाउँमा आवश्यक संशोधनसहित अगाडि बढेका छौं ।

सकेनौ । मुख्य त हाम्रो आन्तरिक कारणले गर्दा नै यो अवस्था सिर्जना भएको हो ।

२०६४ मा संविधान बनाउन माओवादीले बहुमत हुँदा-हुँदै पनि नेपाली कांग्रेसले शान्ति स्थापना गर्न र त्यसलाई कार्यान्वयन गर्न आफ्नो महत्वपूर्ण योगदान गरेको कुरा सबैलाई अवगत नै छ । अहिले पनि प्रतिपक्षमा भए पनि वैचारिक प्रतिपक्षको सशक्त भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने हो । सरकारले गरेका गल्ती, कमीकमजोरीलाई जनतामा उजागर गर्नुपर्ने हो । अहिलेको वाम गठबन्धनको सरकारले कहाँ के-के

छ । ती सबै विषयलाई लिएर हामी जनतासामु जानेछौं । त्यसमा जनताले जे निर्णय गर्दैन त्यही हुन्छ ।

सरकारले ल्याएको बजेटमा आफ्नो स्रोत कम र वैदेशिक अनुदानमा धेरै भर परेको छ । धेरै कार्यक्रमहरू प्रधानमन्त्री कोषबाट सञ्चालन हुने भनिएको छ । यसबाट सरकारले अकुश लगाउने अर्को वैचारिक प्रतिपक्षको सशक्त भूमिका निर्वाह गर्नुपर्ने हो । यो भर्खर मात्र सार्वजनिक भएको हुँदा कार्यान्वयन हुन बाँकी नै छ । प्रदेशहरूमा पनि बजेटकै विषयमा छलफल भइरहेको छ । यसलाई

सरकारले ल्याएको बजेटमा आफ्नो स्रोत कम र वैदेशिक अनुदानमा धेरै भर परेको छ । यो त कम्युनिष्टहस्तको सुरुचेखि कै दोहोरो चरित्र हो । यो नेपाली जनताले बुझनुपर्छ । छिमेकी राष्ट्र भारत त्यसपछि चीन भ्रमणमा जाने चलन नै छ । दुवै देश हाम्रो छिमेकी भएको नाताले दुवै देशसँगको सम्बन्ध सन्तुलनमा राख्न नेपालको विकास हुन्छ । भारतीय प्रधानमन्त्री नरेन्द्र मोदीको भ्रमणले नेपाल-भारत सम्बन्धमा नयाँ आयाम थिएपर्को छ । उहाँको भ्रमणले हाम्रो देशलाई राम्रो नै हुन्छ । त्यस्तो क्षति केही हुन्छ जस्तो मलाई लाग्दैन ।

सताबाहिर हुँदा दिति राष्ट्रियको विरोध गर्ने र सत्तामा आइसकेपछि सम्बन्ध अगाडि बढाउन खोजे, यो त कम्युनिष्टहस्तको सुरुचेखि कै दोहोरो चरित्र हो । यो नेपाली जनताले बुझनुपर्छ । छिमेकी राष्ट्रहस्तमा नेपालको सम्बन्धलाई सन्तुलित बनाइराख्नुपर्छ । नेपाली कांग्रेस त्यसमा सधै प्रयत्नरत नै छ ।

अतिवादी सोचलाई परास्त गर्नुपर्छ

आरके ढकाल

पार्टीले प्रभावकारी भूमिका खेलन सकेन भन्ने कुरामा म सहमत हैन । पार्टी स्थापनाको छोटो समयमा नै प्रदेश २ मा हामीले प्रदेशसभामा एक सिटमा विजय भएका छौं । यो जीत पार्टीले निर्वाचनको तयारी नै नगरी प्राप्त गरेको हो । यो आफैमा उपलब्धी पनि ठानेका छौं हामीले । तर हामी यो उपलब्धी प्रति सन्तुष्ट हैनौ । हाम्रो योजनाअनुरूप त अहिले पार्टी चल सकेको हैन भन्ने आम जनमानसमा भ्रम पर्न सक्छ तर हाम्रो निरन्तर संगठन निर्माणको कार्यक्रमहरू भइरहेका छन् । जिल्ला-जिल्लामा साथीहस्त खटिरहेका छन् । छिई हाम्रो विस्तारित बैठक बस्दैछ । त्यस समयमा भावी राजनीतिक विजय भएको बारेमा पनि छलफल गर्दैछ । त्यसबाट ठोस निर्णय लिएर नीति तय गरेर अगाडि बढ्ने प्रक्रियामा छौं । यस्तै, प्रदेश २ मा विस्तारित बैठक बस्ने विषयमा आन्तरिक छलफल भइसकेको छ । मिति मात्र तय गर्न बाँकी छ । त्यसबाट ठोस निर्णय गर्दैछ । यो अभियानमा हामी ठोस निर्णय गर्दैछ र त्यसअनुसार नै संगठनको प्रक्रिया अधि बढाउँदै हामी अधि बढ्छौं ।

अहिले पनि विश्वको राजनीति करतो छ भने दलल युँजीपतिहस्तको वर्चयमा अन्तर्राष्ट्रिय राजनीति र नेपालको राजनीति छ । नेपालको राजनीति डलरबादी र नगद संशोधनवादको कब्जामा छ । हरेक पार्टी र सता, ठेकेदार गर्ने ठेकेदारीहस्तको कब्जामा छ । हामी त भर्खर निर्माण गर्दै गरेको राजनीतिक पार्टी भएकाले पनि हाम्रो सिर्थिति कमजोर हुन्छ भन्ने थाहा थिए तर पनि हामीले बोकेको ए

नेपाल-भारत-चीन अन्तर्देशीय सत्रबन्धनको आवश्यकता

उपेन्द्र भा

प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओली चीन भ्रमण गरेका छन्। प्रधानमन्त्रीको चीन भ्रमण उपलब्धिमूलक तथा उत्साहपूर्ण रहेको भनिएको छ। दुई देशबीचको अन्तर्देशीय कनेक्टिभिटीले नेपालको विकासमा ठूलो क्रान्ति आजने आकलन गरिएको छ। वैकल्पिक मार्ग खोल्ने नेपालको लामो प्रयास ओली सरकारमा सफल भएको महसूस गरिएको छ। नेपाल चीनको अन्तर्देशीय सम्बन्ध 'प्रान्त-हिमालयन मल्टी-डार्इमेस्नल कनेक्टिभिटी नेटवर्कको खाकाभित्र भएका सम्झौताहरू ऐतिहासिक महत्व राख्ने दस्तावेज बनेका छन्।

प्रधानमन्त्री केपी.शर्मा ओली नेतृत्वको प्रतिनिधि मण्डल र आफै समकक्षी चीनका प्रधानमन्त्री ली खछ्याङको प्रतिनिधि मण्डलबीच वैजिङ्डिको ग्रेट हल अफ द पिपुलमा आषाढ ७ गते बिहीबार १० वटा समझदारी पत्र र ४ वटा लेटर अफ एक्सचेन्जमा हस्ताक्षर भएको हो। यो १४ बून्दे समझदारी पत्रले नेपालको रेलमार्ग, क्रस बोर्डर द्रान्समिशन लाइन, उर्जा, पर्यटन, सडक विस्तार, कृषि, सञ्चार, नदि नियन्त्रण, तेल भण्डारण भवन निर्माण, पुनर्निर्माण, विद्युत उत्पादन, कोशी, गण्डकी र कर्णाली अर्थिक कोरिडोर आदि क्षेत्रमा चीनको सहयोग समेतेको छ।

यस अधि २०१६ मार्चमा प्रधानमन्त्री केपी.शर्मा ओलीको चीन भ्रमणमा भएको यातायात तथा पारवहन सम्झौता यस पटकको सम्झौतामा समावेश भएन। यातायात तथा पारवहन कार्यान्वयनको प्रोटोकल भंक्टिलो, यति कम समयमा नुटिग्ने भएकोले यसलाई कर्मचारी स्तरबाट दुँग्याउन जिम्मा लगाईएको भनियो। त्यसै केस्कू-काठमाण्डौ-पोखरा-लुम्बिनी जोडिने रेलमार्ग छोडिएर केस्कू-काठमाण्डौ मात्र सम्झौतामा परेको छ। सम्झौताका लागि धेरै विषय लिएको थियो तर ती सबै अपेक्षा पूरा भएन भनिन्छ। चीनले २८ देशसंग स्वतन्त्र व्यापार गर्न सम्झौता गरि सकेको छ। नेपालसंग पनि स्वतन्त्र व्यापार गर्ने प्रस्ताव राख्न्दा प्रधानमन्त्री केपी.शर्मा ओली मौन रहेको देखियो। सम्झौता: भारतसंगको सम्बन्धका कारणले होला।

चीनले अधि बढाएको 'वैल्ट एण्ड रोड इनिसिएटिभ' का नेपाल पार्टनर देश हो। बीआरआई नेपालको विकासको लागि उपयुक्त छ भनेर नेपालका प्रधानमन्त्रीले स्वीकार गरेको छ। अहिले नेपालको सरकार दुईतिहाई प्राप्त गरि सशक्त सरकारको रूपमा उभिएको कुरा चीनलाई रास्री थाहा छ। यस्तो बलियो सरकारलाई नदिई चीनले नेपालमा आफ्नो पकड मजबूत बनाउन सक्वेन। यो सरकारलाई चीनको सहयोग विकास निर्माण कार्यका लागि भारी मात्रामा आउने निश्चित छ। चीनले वैकल्पिक मार्ग नेपालाई उपलब्ध गराएर धेरै कुरा दिइसकेको छ। केस्कू-काठमाण्डौको विद्युत रेलमार्ग पोखरा-लुम्बिनीसम्म जोडिने प्रतीकको रूपमा दिईएको हो। वैकल्पिक मार्गले बन्दरगाहसम्म नेपालको सम्बन्ध जोडिनेमा किञ्चित शका छैन। विद्युत रेलमार्ग दिएर तातोपानी सडकलाई सुचारू गर्न सम्झौता भएको छ। सडकमार्गावाट चीनलाई सुरक्षा खतरा बढि रहेकोले चीन सडकमार्ग नेपाललाई दिन हिँक्याउँछ। पहिरो ख्वसर तातोपानी सडक बन्द भएको ३ वर्ष भयो, चालू अवस्थामा रहेको तातोपानी सडकलाई चीन बन्द अवस्था मै राख्न रुचाएकोले यो बाटो खुल्न सकेन। अति व्यस्त नाकाको रूपमा रहेको तातोपानी सडक सम्झौतामा परेकोले अब खुल्ने निश्चित भएको छ। तर पनि १ वर्षको समय निर्धारण गरिएको छ।

नेपाल चीन सम्बन्धलाई जनस्तरमा लेजान सम्झौता सम्पन्न भएपछि चीनियो उपविदेश मन्त्री खोड सुवान युले दुई देशबीच जनस्तरमा सम्बन्ध बढाउन सौस्कृतिक, शैक्षिक, पर्यटन, धार्मिक क्षेत्रमा

द्विपक्षीय भ्रमण सघन रूपले आदान प्रदान गराईनेछ। यसका लागि संसद, राजनीतिक दलहरू, युवा, विद्यार्थी, थोक द्यैक र मीडियाहस्त्रका बीचमा प्रतिनिधि मण्डल आदान प्रदान बढाइनेछ भनेर पत्रकारलाई जानकारी दियो।

कतिपय शक्तिकेन्द्रले सॉर्गठनिक आधारमा नेपालको राजनीतिमा आफ्नो पकड जमाएको छ भने चीन नेपालको विकासको नाममा नेपालमा ठूलो लगानीको बलमा आफ्नो सशक्त उपस्थिति देखाएको छ। नेपाललाई अर्थिक सहयोग गर्न चीन सबैभन्दा अगाडि छ। नेपालमा आफ्नो पकड मजबूत बनाउन चीनको प्रयास धेरै सफल देखिएको छ। विकासको आकांक्षा नेपाल जहाँ शक्तिशाली र स्थायी सरकार बनाएको छ, चीनसंग सम्बन्ध गहिरो बनाउन तथा नेपालको विकासमा चीनियाँ लगानीलाई आकर्षित गर्न पनि सफल भएको छ।

चीन अहिले संसारको दोश्रो ठूलो अर्थतन्त्रको देश बनेको छ। चीनको सम्झौतामा तीन नेता माओत्से तुंग, देंग साओ पिड र सी जिन पिडको भूमिका

दक्षिण एसियाको समृद्धि यात्रामा विकासको चाहना लिएर प्रतीक्षारत साना देशहरूको मजबूरीलाई अध्ययन गर्दै आर्थिक सहयोगको माध्यमले चीन आफ्नो समर्थक बनाउँदै अगाडि बढेको देखिन्छ। विश्व अर्थतन्त्रको प्रतिस्पर्धामा खिखारी जस्तै देखिने साना देशहरू पनि आफ्नो खुशहाल जीवन शैलीको चाहना राख्नु अस्वाभाविक होइन।

महत्वपूर्ण मानिएको छ। माओत्से तुंगले चीनियाँ क्रान्तिद्वारा चीनमा कम्युनिष्ट सरकारको स्थापना गयो। सन् १९७८ मा देंग साउ पिडले आर्थिक उदारीकरणको सिद्धान्त अनुसार आर्थिक क्रान्तिको द्वार खोल्यो र सी जिन पिड चीनको सम्झौत्ति हासिल गयो। सन् १९७८ मा आर्थिक सुधारको बेला विश्व अर्थतन्त्रमा चीनको हिस्सा १८ प्रतिशत थियो। २०१७ मा विश्व अर्थतन्त्रमा चीनको हिस्सा १८.२ प्रतिशत पुगेको छ। चीनको जीडीपी आकार ११० खर्बमन्दा बढि छ। चीनको वैदेशिक व्यापार ७५ हजार ५ सय प्रतिशतले वृद्धि भएको छ। चीन २००७ मा विश्व व्यापार गर्ने प्रस्ताव राख्न्दा प्रधानमन्त्री केपी.शर्मा ओली मौन रहेको देखियो। सम्झौता: भारतसंगको सम्बन्धका कारणले होला।

चीनले अधि बढाएको 'वैल्ट एण्ड

रोड इनिसिएटिभ' का नेपाल पार्टनर देश हो। बीआरआई नेपालको विकासको लागि उपयुक्त छ भनेर नेपालका प्रधानमन्त्रीले स्वीकार गरेको छ। अहिले नेपालको सरकार दुईतिहाई प्राप्त गरि सशक्त सरकारको रूपमा उभिएको कुरा चीनलाई रास्री थाहा छ। यस्तो बलियो सरकारलाई नदिई चीनले नेपालमा आफ्नो पकड मजबूत बनाउन सक्वेन। यो सरकारलाई चीनको सहयोग विकास निर्माण कार्यका लागि भारी मात्रामा आउने निश्चित छ। चीनले वैकल्पिक मार्ग नेपालाई उपलब्ध गराएर धेरै कुरा दिइसकेको छ। केस्कू-काठमाण्डौको विद्युत रेलमार्ग पोखरा-लुम्बिनीसम्म जोडिने प्रतीकको रूपमा दिईएको हो। वैकल्पिक मार्गले बन्दरगाहसम्म नेपालको सम्बन्ध जोडिनेमा किञ्चित शका छैन। विद्युत रेलमार्ग दिएर तातोपानी सडकलाई सुचारू गर्न सम्झौता भएको छ। सडकमार्गावाट चीनलाई सुरक्षा खतरा बढि रहेकोले चीन सडकमार्ग नेपाललाई दिन हिँक्याउँछ। पहिरो ख्वसर तातोपानी सडक बन्द भएको ३ वर्ष भयो, चालू अवस्थामा रहेको तातोपानी सडकलाई चीन बन्द अवस्था मै राख्न रुचाएकोले यो बाटो खुल्न सकेन। अति व्यस्त नाकाको रूपमा रहेको तातोपानी सडक सम्झौतामा परेकोले अब खुल्ने निश्चित भएको छ। तर पनि १ वर्षको समय निर्धारण गरिएको छ।

चीनियो उपविदेश मन्त्री खोड सुवान युले दुई देशबीच जनस्तरमा सम्बन्ध बढाउन सौस्कृतिक, शैक्षिक, पर्यटन, धार्मिक क्षेत्रमा

समर्थक बनाएर चीनको महत्वाकांक्षी योजना ओबीओआरलाई सफल पार्न तथा आप्ना व्यापारलाई फराकिलो पार्न का लागि भारतलाई पनि बाध्यात्मक रूपबाट यसमा समावेश गर्न चीन अगाडि बढेको छ। परिणामको पर्वाह नगरि साना देशहरू चीनसंग विकास सहयोग लिएर उसका समर्थक बन्दै गएको अवस्थामा भारतलाई धेरिने परिस्थिति निर्माण भइरहेको यसे अनुमान गर्न सकिन्छ।

भारतसंग नेपालको धार्मिक, सांस्कृतिक, सामाजिक, भेषभूषा, रीतिरिवाज, भौगोलिक सुगमता आदिको आधारमा बनेको प्राकृतिक सम्बन्ध शदियाँदेखि रहि आएको छ। पाकिस्तानबाहेक भारतका छिमेकी देशहरू भारत के प्रभावमा रहेँदै आएको थियो। के कति कारणले ती देशहरू आज चीनको प्रभावमा तानिदै गएको छ। नेपाल भूपरिवेष्टि राज्य रहेको सूर्यतया भारतमाथि निर्भर रहने देश हो। नेपालको निकासद्वारा एकमात्र भारत नै रहेकोले भारतमाथि निर्भरता नेपालको मजबूरी हो। नेपालको अपेक्षालाई सम्बोधन गर्न नसकेको वा नेपालको मजबूरीबाट फायदा

खेलकृष्ण

फ्रान्स बब्यो विश्व व्यामिप्यन

रासमा सम्पन्न २१औं विश्वकपको फाइनलमा क्रोएसियालाई ४-२ ले हराउँदै फ्रान्सले २० वर्षपछि उपाधि जितेको छ। फ्रान्सले सन् १९९८ मा घेरेलु मैदानमा ब्राजिललाई ३-० ले हराउँदै पहिलो पटक विश्वकप उचालेको थियो। दोश्रो पटक विश्वकप उचालन उसलाई २० वर्ष लागेको हो। पहिलो पटक फाइनलमा पुगेको क्रोएसिया उपविजेतामै सिमित भयो।

फ्रान्स र क्रोएसियाबीचको उपाधि भिडन्त सन् १९६६ को फाइनल पछिकै उत्कृष्ट रह्यो। इंग्लॅन्डले आयोजना गरेको विश्वकपको फाइनलमा परिचय जर्मनी आयोजक राष्ट्रसँग ४-२ ले पराजित भएको थियो। त्यसबेला वेम्बले रंगशालामा इंग्लॅन्डले अतिरिक्त समयमा जर्मनीलाई हराएको थियो।

